

Feiten over geweld in huiselijke kring

Definitie

Geweld in huiselijke kring is 'geweld dat door iemand uit de privékring van het slachtoffer wordt gepleegd'. Met 'de huiselijke kring' worden (ex-)partners, ouders of verzorgers, vriend(in), gezins- en familieleden en (huis)vrienden bedoeld. Het woord 'huiselijk' verwijst dus niet naar de plaats van het geweld (het kan zowel binnenshuis als buitenshuis plaatsvinden), maar naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Geweld in huiselijke kring bestaat niet alleen uit lichamelijk geweld, maar kan ook bestaan uit psychisch of seksueel geweld en verwaarlozing.

Vormen van geweld in huiselijke kring zijn:

- kindermishandeling, waaronder verwaarlozing en het getuige zijn van huiselijk geweld;
- (ex-)partnergeweld in alle denkbare verschijningsvormen;
- mishandeling, uitbuiting en / of verwaarlozing van ouderen;
- eerge relateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking.

Omvang geweld in huiselijke kring

De afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat geweld in de privésfeer op grote schaal voorkomt. Het gaat om één van de omvangrijkste geweldsvormen in onze samenleving.

Volwassenen

Meer dan 45% van de Nederlandse bevolking blijkt ooit in zijn of haar leven slachtoffer te zijn geweest van huiselijk geweld.¹ Eén miljoen mensen in Nederland zijn jaarlijks slachtoffer van incidenteel huiselijk geweld. Tussen de 200.000 en 230.000 slachtoffers hebben te maken met ernstig herhaaldelijk huiselijk geweld. In bijna 75% van de gevallen van ernstig huiselijk geweld gaat het om lichamelijk geweld (65%) en seksueel geweld (8%). Bij de slachtoffers van huiselijk geweld is ongeveer 60% vrouw en 40% man. Ruim een derde van de slachtoffers geeft aan ook pleger te zijn². Voor een groot deel van deze groep verandert het leven ingrijpend als gevolg van het geweld.

Geweld in huiselijke kring komt voor in alle sociaal-economische klassen en binnen alle culturen in de Nederlandse samenleving. Slachtoffers van huiselijk geweld zijn in de meeste gevallen vrouwen en kinderen, maar het treft ook mannen, ouders en ouderen.

Geweld in huiselijke kring kenmerkt zich door onzichtbaarheid. Het geweld is veelal niet zichtbaar voor buitenstaanders en speelt zich af 'achter de voordeur'. Loyaliteit, schaamte en afhankelijkheid kunnen slachtoffers verhinderen om met de problemen naar buiten te komen en hulp te zoeken. Zo doet slechts twintig procent aangifte bij de politie.

Kinderen

Jaarlijks worden naar schatting 119.000 kinderen mishandeld of verwaarloosd.³ Dat betekent dat gemiddeld in iedere schoolklas van 30 leerlingen, 1 kind zit dat wordt mishandeld. Kindermishandeling betreft alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld, dus inclusief misbruik, verwaarlozing en nalatige behandeling. Daarnaast is van de kinderen die leven in gezinnen waar geweld wordt gebruikt, zeker 80% ook direct of indirect getuige van dat

¹ Movisie Factsheet Huiselijk geweld: feiten & cijfers

² Van Dijk, Flight, Oppenhuis & Duesmann, 1997; Van der Veen & Bogaerts, 2010.

³ Alink, L., IJzendoorn, R. van, Bakermans-Kranenburg, M., Pannebakker, F., Vogels, T., Euser, S. (augustus 2011), *Kindermishandeling in Nederland anno 2010. De Tweede Nationale Prevalentiestudie Mishandeling van Kinderen en Jeugdigen (NPM-2010)*, Leiden attachment research program & TNO child health, Leiden: Casimir Publishers.

EEN VEILIG THUIS Daar maak je je toch sterk voor?

geweld. Het getuige zijn van geweld valt ook onder de brede definitie van kindermishandeling. Volwassenen die als kind mishandeld zijn, hebben vaker last van psychische problemen, angst- en gedragsstoornissen of verslavingsproblemen. Ook mishandelen zij later vaker hun eigen kinderen.

Het voormalig Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (nu 'Veilig Thuis') ziet een jaarlijkse toename van het aantal keer dat mensen contact opnemen. In 2013 is 66.715 keer contact opgenomen voor advies of het doen van een melding. Bij 15,7% van de meldingen ging het over lichamelijke mishandeling / verwaarlozing, terwijl 22,2% van de meldingen het getuige zijn van geweld in het gezin betrof. Seksueel misbruik werd met 2,2 % het minst gemeld.

Ouderen

Naar schatting krijgen jaarlijks meer dan 200.000 ouderen in Nederland te maken met mishandeling. Er zijn verschillende vormen van ouderenmishandeling:

- Lichamelijke mishandeling
- Psychische mishandeling
- Verwaarlozing
- Financiële uitbuiting
- Seksueel misbruik

Ouderenmishandeling is een relatief onbekend maatschappelijk probleem waar nog steeds een taboe op rust. Aan de ene kant zijn bewuste mishandeling, seksueel misbruik en financiële uitbuiting in het spel. Maar vaak gaat het om niet opzettelijke mishandeling, bijvoorbeeld omdat iemand de zorg niet meer aankan. Plegers kunnen familieleden zijn - zoals partner of kinderen en kleinkinderen - maar ook professionals of vrijwilligers⁴.

⁴ Bron: Factsheet Ouderenmishandeling, Movisie, herziene uitgave, mei 2009.